

محفل انس با قرآن ویژه مدیران - روز سه‌شنبه ۹۷/۶/۱۳

تفسیر فلسفه خلقت انسان در محفل انس با قرآن کریم

آیه «یا ایها الناس اعبدوا ربکم الذی خلقکم و الذین من قبلکم لعلکم تتقون»؛ معنای این آیه اشاره دارد که ای مردم پروردگارتان را که شما و پیشینیان قبل از شما را آفرید عبادت و پرستش کنید تا اهل تقوا شوید. لعل همیشه به معنای شاید نیست و بیشتر در مواردی به کار می‌رود که موضوع پس از آن قطعی نباشد. به عنوان نمونه در این آیه می‌فرماید که پروردگارتان را عبادت کنید، امیداست که متقی و اهل تقوا شوید زیرا ممکن است عبادت انسان، فقط صوری و ظاهری باشد و این گونه عبادت‌ها ما را به تقوا نرساند و تقوا حاصل نشود.

خطاب یا ایها الناس گاهی برای عموم مردم است و گاهی برای شخص پیامبر به کار می‌رود ولی خطاب یا ایها الذین آمنوا برای هدایت‌شدگان است. هدف از خلقت انسان، تکامل است که با عبادت به دست می‌آید و در آیه ۵۶ سوره ذاریات اشاره شده که «ما خلقت الجن و الانس الا ليعبدون». اثر عبادت رسیدن به تقواست و همه عبادت‌ها مانند نماز و روزه باید تقوا بیاورد و نهایت تقوا رستگاری است (والتقوالله لعلکم تفلحون).

به دلیل اینکه انسان به آفرینش خود از هر چیزی آشناتر است، خدای سبحان در آیه «یا ایها الناس اعبدوا ربکم الذی خلقکم و الذین من قبلکم لعلکم تتقون» نخست به آفرینش انسان و نیز خلقت انسان‌های پیشین اشاره کرده است. قرآن هر عبادتی را مقدمه پیدایش تقوا می‌داند و تقوا نیرویی است که به وسیله آن انسان بر هوای نفس خود مسلط می‌شود. در باطن هر عبادتی نوعی تمرین تقوا برای مهار نفس وجود دارد و به فرموده امام علی (ع) الشریعه ریاضه النفس (شریعت نوعی ریاضت دادن نفس است).